

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's GRAVENHAGE

Datum

Betreft Brief naar aanleiding van moties over gewasbeschermingsmiddelen

Geachte Voorzitter,

In mijn brief van 4 maart 2016 (Kamerstuk 27858 nr. 360) ben ik ingegaan op het uitvoeren van motie 27858 nr. 352 ten aanzien van de EU beslissing over hernieuwing van de goedkeuring van glyfosaat en heb uw Kamer daarbij toegezegd u te informeren over de uitkomsten van het Permanente Comité (SCoPAFF) op dit vlak. Daarnaast heb ik u aangegeven terug te zullen komen op de moties 27858 nr. 350, 353 van respectievelijk het lid Grashoff en de leden Geurts en Dijkgraaf.

Glyfosaat

In de vergadering van het Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF) worden stoffen goed- of afgekeurd om bij goedkeuring te kunnen worden toegelaten als werkzame stof in een gewasbeschermingsmiddel. Op 7 en 8 maart 2016 lag in de SCoPAFF een voorstel van de Europese Commissie (EC) om de goedkeuring van glyfosaat te vernieuwen. de rapporterende lidstaat is Duitsland. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft aangegeven de wetenschappelijke beoordeling van Duitsland (de rapporterende lidstaat voor glyfosaat) en EFSA (European Food and Safety Authority) te steunen en adviseerde t-in te stemmen met het voorstel voor hernieuwde goedkeuring voor glyfosaat. Het European Chemicals Agency (ECHA) is belast met de classificatie van de carcinogeniteit (kankerverwekkendheid) van glyfosaat. Over de classificatie van glyfosaat heeft ~~het~~ ECHA nog geen finaal oordeel gegeven.

Nederland heeft bij de EC erop aangedrongen de beslissing-stemming uit te stellen en een nieuw voorstel in te brengen nadat ~~het~~ ECHA haar classificatie heeft afgerond. De EC heeft tijdens de vergadering laten weten niet tot een stemming over te zullen gaan aangezien er geen gekwalificeerde meerderheid van stemmen was voor haar voorstel van hernieuwing van goedkeuring. De EC heeft tijdens de vergadering aangegeven niet over te gaan tot stemming voor de hernieuwing van de goedkeuring van glyfosaat. De EC heeft ook laten weten niet tot een stemming over te gaan vóór dat er een gekwalificeerde meerderheid van stemmen is voor haar voorstel van hernieuwing van goedkeuring. Ook heeft de EC toegelicht dat het classificatieadvies van ECHA op zijn vroegst gereed is in het tweede kwartaal van 2017. De deadline voor het nemen van een besluit over hernieuwde goedkeuring van glyfosaat is echter 30 juni 2016. Er zijn volgens de EC geen

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 3
www.rij

Met opmaak: Engels
(Groot-Brittannië)

Behandeld door

dr. 5.1.2.e

T 5.1.2.e

F 5.1.2.e

5.1.2.e @minez.nl

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 16040939

Uw kenmerk

Bijlage(n)

mogelijkheden meer om deze datum te verschuiven. Als er niet gestemd wordt over een voorstel, zal de goedkeuring van de stof glyfosaat aflopen per 30 juni 2016 en zijn alle toelatingsautoriteiten in de lidstaten gehouden per 1 juli 2016 alle toelatingen van middelen op basis van glyfosaat in te trekken, eventueel met een aflever- en opgebruik-~~en aflever~~termijn van maximaal 18 maanden.

Voor wat betreft de mogelijke kankerverwekkendheid van glyfosaat heeft IARC (International Agency for Research on Cancer van de WHO) de stof als 'waarschijnlijk carcinogeen' geclassificeerd in een monograph (2015) die dient als eerste screening van de stof ten behoeve van verdere beoordelingen door nationale en internationale autoriteiten zoals EFSA. Een andere onafhankelijke organisatie binnen de WHO, JMPR, de Joint FAO/WHO Meeting on Pesticide Residues, zal in de tweede week van mei zijn beoordeling geven over de mogelijke kankerverwekkendheid van glyfosaat. JMPR zal zijn oordeel baseren op alle gegevens die ook Duitsland en EFSA in hun oordeel hebben betrokken. Het oordeel van JMPR wordt verwacht vlak voor het begin van de volgende meeting van SCoPAFF op 18 en 19 mei.

Met opmaak: Nederlands (standaard)

Motie van de leden Geurts en Dijkgraaf

De motie van de leden Geurts en Dijkgraaf vraagt om naleving en handhaving van de zuiveringsplicht voor de glastuinbouw (27858, nr. 353). Ik heb uw Kamer in mijn brief van 4 maart 2016 (Kamerstuk 27858 nr. 360) aangegeven dat ik deze motie ga uitvoeren.

In het kader van het "Hoofdpijnenakkoord waterzuivering in de glastuinbouw" (32627 nr. 20) zijn onder meer afspraken gemaakt over de naleving en de handhaving. De afspraken over de naleving zijn door LTO Nederland Glaskracht opgepakt door het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten over dit akkoord en door glastuinbouwbedrijven op te roepen per direct te stoppen met het lozen van imidacloprid om te voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen op basis van deze werkzame stof verboden worden.

De afspraken over de handhaving behelzen het opstellen van een handreiking voor de handhaving door de NVWA, de waterschappen en de gemeenten van de verplichte zuivering van het afvalwater met gewasbeschermingsmiddelen voor alle glastuinbouwbedrijven ~~en alle gewasbeschermingsmiddelen~~ met een zuiveringsrendement van minimaal 95% per 1 januari 2018 ~~door de NVWA, de waterschappen en de gemeenten~~. Ik heb, mede namens de staatssecretaris van IenM, deze partijen gevraagd de handreiking zo snel mogelijk op te stellen, zodat de handreiking ook in de periode tot 1 januari 2018 kan worden gebruikt voor de handhaving van de zuiveringsplicht die als gebruiksvoorschrift is opgenomen op het Wettelijk Gebruiksvoorschrift van enkele gewasbeschermingsmiddelen.

De NVWA is op mijn verzoek bezig met het uitwerken van mogelijkheden om de pakkans te vergroten van overtredingen van de regelgeving op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast wordt gewerkt aan alternatieve handhavingsinstrumenten om notoire overtreders strenger te kunnen straffen. U kunt hierbij denken aan retributie van een vervolgininspectie bij een bedrijf ~~die-dat~~ een overtreding heeft begaan.

Opmerking [LDU1]: Een vraag aan de NVWA: de wet Gwb geeft maximale sancties van (ik meen 65.000 euro of 10% van de jaaromzet. Wat voegt een retributie bij hercontrole hier aan toe? Dat is toch peanuts?

Motie van het lid Grashoff

De motie van het lid Grashoff (GL) vraagt om het instellen van een gebruiksverbod van imidacloprid voor alle Nederlandse glastuinbouw. Ook vraagt de motie de AMvB hierover per 1 april voor te leggen aan de Kamer (27 858, nr. 350).

In mijn brief van 13 januari 2016 (Kamerstuk 27 858 nr. 344) heb ik aangegeven dat het Ctgb constateert dat ~~op dit moment uit de gegevens van de monitoring van de gehalten imidacloprid in het oppervlaktewater over 2014 en begin 2015~~ onvoldoende kan worden afgeleid dat niet meer wordt voldaan aan de eisen voor het toelaten van een middel op basis van imidacloprid. Het Ctgb meent ~~dat er op dat moment~~ dan ook ~~er op dat moment~~ geen ~~aanleiding-grond is-was~~ voor verder ingrijpen ~~op-in~~ de toelating. Het Ctgb geeft verder aan op basis van een aanvullende monitoringsrapportage in de periode ná maart 2015 tot maart 2016 te kunnen beoordelen wat het effect is geweest van de reeds getroffen maatregelen. ~~Als blijkt dat de gehalten imidacloprid in het oppervlaktewater (sterk) afnemen kunnen de toelatingen onder de huidige beperkende voorwaarden worden gehandhaafd. Zo niet, dan overweegt het College, afhankelijk van de uitkomst, artikel 44 - als de gehalten imidacloprid in oppervlaktewater niet of onvoldoende dalen - of artikel 71 - als de gehalten (sterk) zijn gestegen - van de Verordening (EG) 1107/2009 toe te passen.~~ Ik heb in mijn brief dan ook laten weten ten behoeve van verdere maatregelen twee rapportages te laten opstellen: ik heb de NVWA gevraagd een nalevingsrapportage op te stellen, inclusief de bevindingen van de handhaving. Daarnaast heb ik het CML (Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden) gevraagd een vervolganalyse op te stellen en daarbij de monitoringsgegevens tot maart 2016 van imidacloprid in het oppervlaktewater te gebruiken.

Naar verwachting zijn deze noodzakelijke rapportages eind mei beschikbaar. Mocht uit de bevindingen van deze rapportages blijken dat de genomen maatregelen onvoldoende effect hebben en de normoverschrijdingen van imidacloprid in het oppervlaktewater in de glastuinbouwgebieden niet substantieel zijn afgenomen, dan is het risico voor het (aquatisch) milieu zo groot dat ik verdere maatregelen noodzakelijk acht.

Het is ~~dan weer~~ in eerste instantie aan het Ctgb om te bezien of zij, gezien het feit dat de maatregel niet het beoogde effect heeft, grond heeft om in te -kunnen ingrijpen ~~op-in~~ de toelating. Het Ctgb heeft hiervoor de volgende mogelijkheden geschetst: Als blijkt dat de gehalten imidacloprid in het oppervlaktewater (sterk) afnemen kunnen de toelatingen onder de huidige beperkende voorwaarden worden gehandhaafd. Zo niet, dan overweegt het College, afhankelijk van de uitkomst, artikel 44 - als de gehalten imidacloprid in oppervlaktewater niet of onvoldoende dalen - of artikel 71 - als de gehalten (sterk) zijn gestegen - van de Verordening (EG) 1107/2009 toe te passen.

Slechts als ingrijpen ~~op-in~~ de toelating door het Ctgb niet mogelijk is hoewel de gehalten (lokaal) niet voldoende zijn gedaald, dan acht ik ingrijpen ~~op-in~~ het gebruik noodzakelijk. Daartoe bereid ik een AMvB voor. De AMvB richt zich op het

Opmerking [LDU2]: Maar doet de stas dat ook als de gehalten gaan dalen? Nee toch. Ik zou teruggrijpen op de eerdere kamerbrief waar het dacht ik iets subtieler stond.

beschermen van specifieke glastuinbouwgebieden, waar recent onderzoek is gedaan naar de normoverschrijdingen van imidacloprid in het oppervlaktewater en grote normoverschrijdingen zijn geconstateerd. Zoals aangegeven in het AO van 20 januari 2016 en het SO van 16 februari 2016 kent de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden geen voorhangprocedure. De AMvB wordt dan ook eerst aan de Ministerraad en de Raad van State aangeboden en daarna naar uw Kamer gezonden. Daarmee is 1 april niet haalbaar. De vroegst mogelijke termijn is rond de zomer.

Opmerking [LDU3]: Ik heb de indruk dat de discussie met Dijkgraaf hier niet in terugkomt.

Er kan overigens uit de beide genoemde onderzoeken ook blijken dat de getroffen maatregelen intussen doel hebben getroffen en de normoverschrijdingen zijn teruggedrongen.

Motie van de leden Leenders en Koser Kaya

De motie van de leden Leenders en Koser Kaya vraagt een jaarlijks overzicht van afzetgegevens van onder meer metam-natrium aan uw Kamer te sturen (28 858, nr. 357). Elk najaar zijn de afzetgegevens van het voorgaande jaar beschikbaar. Ik kan dan in het vierde kwartaal van elk jaar deze cijfers aan uw Kamer zenden. De gebruikscijfers worden elke vier jaar door het CBS samengesteld en gepubliceerd. Als deze cijfers verschijnen, zal ik deze eveneens aan uw Kamer zenden.

Opmerking [LDU4]: Gaat de staatssecretaris nu toch (vertrouwelijk) afzetgegevens openbaar maken? Waarom wordt niet aangestipt dat hier een rechtszaak loopt/liep?

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken